

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 70.442 van 19 december 1997

A. 52.069/VI-11.319

A. 52.105/VI-11.344

In zake : 1. **het "Crédit professionnel du Hainaut",**

dat woonplaats heeft gekozen bij Mr. Lucien SIMONT, advocaat bij het Hof van Cassatie, en Mr. France MAUSSION, advocaat, Henri Wafelaertsstraat 47-51 1060 Brussel,

2. **de Brabantse Kas voor Beroepskrediet,**

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Pierre LAMBERT, advocaat, Defrélaan 19 1180 Brussel,

tegen :

1. **de Nationale Kas voor Beroepskrediet,**

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Jacques PUTZEYS en Mr. Xavier LEURQUIN, advocaten, Sint-Bernardusstraat 98 1050 Brussel,

2. **de Belgische Staat,**
vertegenwoordigd door

a) de Minister van Financiën,

b) de Minister van Kleine en Middelgrote Ondernemingen.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 1 juni 1993 ingediende verzoekschrift, waarbij het "Crédit professionnel du Hainaut" de nietigverklaring vordert van de "circulaire nr. 9 die de Nationale Kas voor Beroepskrediet op 2 april 1993 aan de erkende kredietverenigingen heeft gericht";

Gezien het op 1 juni 1993 ingediende verzoekschrift, waarbij de Brabantse Kas voor Beroepskrediet de nietigverklaring van diezelfde circulaire vordert;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gelet op de beschikking van 13 december 1993 tot samenvoeging van de zaken;

Gezien het verslag van de heer FORTPIED, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 30 maart 1994, waarbij de neerlegging van de dossiers en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 14 september 1994, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 12 oktober 1994, de datum waarop zij voor onbepaalde tijd is uitgesteld;

Gelet op de beschikking van 21 december 1995, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 24 januari 1996, de datum waarop zij voor onbepaalde tijd is uitgesteld;

Gelet op de beschikking van 25 januari 1996, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 28 februari 1996, de datum waarop zij tot de terechtzitting van 27 maart 1996 is uitgesteld;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. F. MAUSSION, advocaat, die voor de eerste verzoekende partij verschijnt, van Mr. A. CORNET, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de tweede verzoekende partij verschijnt, en van Mr. S. GEHLEN, advocaat, die voor de eerste verwerende partij verschijnt;

Gehoord het advies van de heer FORTPIED, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de beroepen :

1. Vooral naar aanleiding van de gevoelige daling van de rentevoeten in 1986, is de Nationale Kas voor Beroepskrediet (N.K.B.K.), die haar financiële toestand erop achteruit zag gaan, ertoe gebracht verscheidene maatregelen te treffen, waaronder :

- het besluit d.d. 23 december 1986 waarbij haar raad van bestuur aan de erkende kredietverenigingen verscheidene straffen heeft opgelegd;
- circulaire nr. 16 van 31 december 1987, ter bepaling van de voorwaarden en de nadere regels voor de financiering van de voorschotten op bepaalde termijn tegen gunstiger rentevoeten;
- circulaire nr. 17 van 31 december 1987 betreffende de demobilisering van bepaalde kredieten;
- circulaire nr. 16 van 19 juli 1988, die betrekking heeft op de financiering van de voorschotten op bepaalde termijn en waarbij circulaire nr. 16 van 31 december 1987 per 1 augustus 1988 wordt opgeheven;
- circulaire nr. 16bis van 22 juli 1988, waarbij de circulaire nr. 16 van 19 juli 1988 gedeeltelijk wordt gewijzigd;
- circulaire nr. 17 van 29 juli 1988 betreffende de rentevoeten die als basis dienen voor de toepassing van alle bepalingen in verband met de kredietinwilliging;
- circulaire nr. 16ter van 13 september 1988 houdende aanpassing van circulaire nr. 16 van 19 juli 1988 en houdende coördinatie van de in 1988 uitgevaardigde circulaires.

Volgens de verzoekende partijen hebben die maatregelen ertoe geleid dat vele geldmiddelen van de kredietverenigingen naar de Nationale Kas werden overgeheveld. Die maatregelen werden bestreden door middel van verscheidene beroepen die thans nog bij de Raad van State aanhangig zijn.

2. Op 31 juli 1991 heeft de N.K.B.K. voorts een circulaire nr. 14 aangenomen waartegen geen beroep bij de Raad van State is ingesteld, volgens de verzoekende partijen omdat toen tussen de N.K.B.K. en de kredietverenigingen onderhandelingen aan de gang waren.

3. Op 2 april 1993 vaardigt de N.K.B.K. een circulaire nr. 9 uit die, volgens de verzoekende partijen, aansluit bij het algemeen beleid van de vorige circulaires nrs. 16, 16bis, 17 en 16ter en waarvan de draagwijdte als volgt kan worden samengevat :

- a) wat de belegging van de geldmiddelen van de erkende verenigingen betreft, biedt de N.K.B.K. voor de bij haar belegde geldmiddelen rentevoeten die voor de kredietverenigingen niet bijster interessant zijn en zeer vaak lager liggen dan de rentevoeten die zij op de markt kunnen krijgen, terwijl de kredietverenigingen die hun kapitaal niet bij de N.K.B.K. willen beleggen aan de Nationale Kas een "commissie" moeten betalen op de gelden die zij elders dan bij de N.K.B.K. beleggen;
- b) wat de financiering van de kredieten betreft :
 - de door de verenigingen toegestane kredieten moeten aan strikte voorwaarden qua vorm en garantie voldoen;
 - de verenigingen dragen de volledige financiële verantwoordelijkheid voor de kredieten die ze toestaan;
 - als de vereniging die kredieten niet bij de N.K.B.K. op de door haar opgelegde financiële voorwaarden mobiliseert, is de vereniging de N.K.B.K. een "commissie" verschuldigd.

Volgens de eerste verzoekende partij zou de toepassing van die circulaire haar een schade van bijna 50 miljoen per jaar berokkenen.

Dat is de bestreden handeling;

Overwegende dat ambtshalve behoort te worden nagegaan of de verzoekende partijen belang hebben bij hun beroepen;

Overwegende immers, enerzijds, dat het doel van deze beroepen er in wezen in bestaat ervoor te zorgen dat de erkende verenigingen, waaronder de verzoekende partijen, niet verplicht zijn aan de N.K.B.K. allerlei commissies te betalen en aldus, zoals zij zich erover beklagen, deel te nemen aan de financiering van de activiteiten ervan;

Overwegende, anderzijds, dat volgens de respectieve statuten van de verzoekende partijen het vennootschappelijk doel van elk van beide erin bestaat alle verrichtingen van beroepskrediet in de ruime zin van het woord uit te voeren overeenkomstig de regelingen en de voorwaarden van de N.K.B.K.; dat bij de artikelen 72, 76, 77 en 90 van de wet van 17 juni 1991 tot organisatie van de openbare kredietsector en harmonisering van de controle en de werkingsvoorwaarden van de kredietinstellingen zowel aan de N.K.B.K. als aan de door haar erkende kredietverenigingen de taak wordt opgelegd "het beroepskrediet te bevorderen en te ontwikkelen"; dat de wetgever van 1991 daartoe het systeem heeft bevestigd van samenwerking tussen, enerzijds, een op plaatselijk niveau opgezet netwerk van privé-kredietinstellingen die gespecialiseerd zijn in het toestaan van krediet aan zelfstandigen, aan kleine of middelgrote ondernemingen en aan beoefenaars van vrije beroepen en, anderzijds, een centrale publiekrechtelijke instelling die is opgericht

teneinde de sociaal onontbeerlijk geachte activiteit van de instellingen voor beroepskrediet te ondersteunen;

Overwegende dat artikel 90, derde lid, c), van de voormelde wet van 17 juni 1991 het volgende principe bevat waarop de samenwerking tussen de N.K.B.K. en de erkende kredietverenigingen moet steunen :

" Voor hun bestuur, hun verrichtingen en hun organisatie schikken zij (de erkende kredietverenigingen) zich naar de richtlijnen van de N.K.B.K.";

Overwegende dat er behoort te worden nagegaan of dit beroep niet strijdig is met de wettelijke verplichting voor de kredietverenigingen om zich voor hun bestuur te gedragen naar de richtlijnen van de N.K.B.K.;

Overwegende dat zulks des te noodzakelijker is daar :

- het netto-actief van de erkende kredietvereniging in geval van vereffening geenszins ten goede komt aan de leden ervan [artikel 90, derde lid, j), van de voormelde wet van 17 juni 1991];
- zij het bedrag van de aan hun leden uitkeerbare dividenden of ristorno's statutair moeten beperken [artikel 90, derde lid, e), van de voormelde wet van 17 juni 1991];
- de verzoekende partijen niet beweren dat de geldmiddelen waarvan zij de overheveling door middel van hun beroepen willen voorkomen, eens ze in handen van de N.K.B.K. zijn, niet zouden dienen om het beroepskrediet te bevorderen of te ontwikkelen, noch dat die overheveling van geldmiddelen het hen onmogelijk zou maken aan hun leden het in de hoogte

beperkte bedrag aan dividenden en ristorno's uit te betalen dat zij op basis van de wet mogen verwachten;

Overwegende dat er grond is om de partijen en het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat in staat te stellen een antwoord te geven op de vraag of de verzoekende partijen in het hiervoren beschreven perspectief wel belang bij hun beroep kunnen hebben,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

De verzoekende partijen beschikken vanaf de kennisgeving van dit arrest over een termijn van dertig dagen om hun opmerkingen kenbaar te maken en de verwerende partijen beschikken over eenzelfde termijn om daarop te antwoorden.

Vervolgens verloopt de rechtspleging overeenkomstig artikel 13 en volgende van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare
terechtzing van de VIe kamer, op negentien december
1900 zevenennegentig door :

de HH. HANOTIAU, kamervoorzitter,
LEROY, staatsraad,
HANSE, staatsraad,
Mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.